

שיר השירים (14)

קרות פתינו ארזים רהיטנו פרותים (א, יז)

רבנו של עולם, יש לך הכל!

אני חבצלת השרון שושנת העמקים (ב, א)

"רהיטנו פרותים", בית המקדש היה מרוהט בעצי ברותים, שהם עצים חשובים ומשובחים. ואפשר שזהו רמז לאדם שמחובתו לרהט את ביתו כבית המקדש, שבינו יהא מבוסס על אדני התורה, ויסודותיו יהיו מושתתים על קדושה וצניעות ויראת שמים טהורה. ואז ייהפך ביתו למשכן מפואר לשכינה הקדושה והקב"ה יתרצה לבוא לדור בתוכו.

יש להקשות: וכי דרך ארץ להלל את עצמו, והלא נאמר (משלי כז, ב): "יהללך זר ולא פיך"? אלא כך לפרש את הפסוקים: "הנך יפה דודי אף נעים וכו' קורות בתינו ארזים וכו'", דהיינו: כנסת ישראל אומרת להקב"ה: יש לך דירה נאה, רהיטנו ברותים, ומה חסר לך? יש לך אשה נאה ודירה נאה וכלים נאים, ולהרחיב לב דודה הוא אומרת "אני חבצלת השרון", ולא להלל את עצמה.

ספר "שירת דוד" על הגדה פסח

קרות פתינו ארזים רהיטנו פרותים (א, יז)

אני חבצלת השרון שושנת העמקים (ב, א)

הקורות של בית המקדש היו עשויים מארזים ועל ידי המקדש שורה השכינה. והנה ידוע שעיקר מקום השראת השכינה הוא מתוך לב האדם, כמו שנאמר (שמות כה, ח) "ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם", בתוכו לא נאמר, אלא בתוכם, בתוך כל אחד ואחד מבני ישראל. אולם כל זאת בתנאי שיתקיים באדם הכתוב "רהיטנו פרותים", "ברותים" תחילה וסוף "בם" רמז לתורה הקדושה שעליה נאמר (דברים ו, ז) "ודברת בם". עוד יש להוסיף ולומר: "ברותים" עולה בגימטריא "התורה בם" ורמז בזה הכתוב כי רק אם ירהט האדם את גופו ויעשהו נאה בעסק התורה הקדושה, ואזי ייהפך גופו הטהור להיות כמשכן לה' יתברך, ותתרצה השכינה הקדושה לדור בקרבו.

כמוצא שלל רב "שיר השירים" בשם רבינו יוסף בכור שור

ספר "שירת דוד" על הגדה פסח

קרות פתינו ארזים רהיטנו פרותים (א, יז)

אני חבצלת השרון שושנת העמקים (ב, א)

כתב רש"י ז"ל: "רהיטנו", לא ידעתי אם לשון קרשים או לשון בריחים, אך ידעתי שאף בלשון משנה שנינו: רהיטי ביתו של אדם הן מעידים בו. הגמרא (יומא לה.) מספרת על ניקנור שהביא באוניה דלתות נחושת מאלכסנדריה במצרים לבית המקדש. בדרך היתה סערה והוא זרק דלת אחת, וכשרצו לזרוק את הדלת השניה הוא כרך עצמו עליה ואמר שיזרקוהו יחד עם הדלת. הקב"ה עשה נס והסערה חדלה, וכשהגיעו לעכו ראו כי הדלת היתה מתחת לאוניה והגיעה עמה לחוף. ואומרת הגמרא: על זה אמר שלמה המלך: "קרות פתינו ארזים רהיטנו פרותים". ואמר על כך ה"בן יהודע": "רהיט" פירושו בארמית לרוץ. הדלת הזאת היא ה"רהיט", שבמקום לשקוע היא רצה עם האוניה.

ספר "שירת דוד" על הגדה פסח

המשכן לא רק כפרת העגל, אלא מחיבת הקב"ה לישראל.

אני חבצלת השרון, אמרה כנסת ישראל אני היא וחביבה אני, אני שחבבני הקדוש ברוך הוא משבעים אמות. חבצלת השרון, שעשיתי לו צל על ידי בצלאל, דכתיב (שמות לו, א): ויעש בצלאל את הארץ. השרון, שאמרתי לפניו שירה על ידי משה, דכתיב (שמות טו, א): אז ישיר משה וכוני ישראל. (שיר השירים רבה, פרשה ב)

יש לפרש על פי דברי "תנא דבי אליהו" (פרק יז): כשאמרו ישראל נעשה ונשמע, מיד אמר הקב"ה ויקחו לי תרומה, שכן לכאורה היה מקום לומר שכל עיקר המשכן לא בא אלא כדי לכפר לישראל על מעשה העגל, ולא משום אהבת ה' לעם סגולתו ורצונו להשרתו שכינתו בתוכם, אך המדרש מוכיח שלא כן הוא, שהרי עוד לפני מעשה העגל, בשעה שאמר נעשה ונשמע, כבר אמר הקב"ה "ויקחו לי תרומה", ומכאן שעיקר עשיית המשכן היתה כדי להראות לנו חיבתו לפני הקב"ה יותר מכל האומות, וכאמור הפסוק "ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם". ואף המדרש שלפנינו יתבאר באופן זה, שהמדרש מביא עוד ראייה שעשיית המשכן באה

ומתוך האור "הגדה של פסח"

להראות את חביבותנו כלפי הקב"ה, שהרי בשירת הים אמרנו "זה קלי ואנוהו" והתרגום מפרש "אבני לי מקדשא", הרי שכבר בשעה שעמדו ישראל על הים, כבר נמנו וגמרו לבנות מקום משכן ה', ואם כן חביבים אנו לפניו וחיבה יתירה נודעת לנו, שהשכינ שכינתו בתוכנו.

*כמוצא שלל רב "שיר השירים" בשם "תורת מהרי"ץ"*

**אני תבצלת השרון שושנת העמקים** (ב, א)

"אני תבצלת השרון", ראשי תיבות עולה בגימטריא "יד" (א, ח, ה) 14, וסופי תיבות "יתן". רמז על נתינת יד לאביו, והסיוע לכל נצרך.

*ספר "שירת דוד"*

**פְּשׁוֹשָׁנָה בֵּין הַחֹחִים** (ב, ב)

ישנו מנהג לקנות פרחים לשבת, ואחד המקורות למנהג זה מהמדרש על מקרא קודש שלפנינו: אמר רבי אבון: מה שושנה זו שרב יוצא עליה והיא כמושה, יצא טל היא מפרחת, כך כל זמן שצילו של עשו קיים, כביכול ישראל נראין כאילו הם כמושים בעולם הזה, אבל לעתיד לבוא יעבור צילו של עשו, וישראל מרטיבין והולכין, הדא הוא דכתיב "אהיה כטל לישראל", מה שושנה הזו אינה בטלה אלא על גב ריחה, כך ישראל אינן בטלין אלא על גב מצוות ומעשים טובים. מה שושנה זו אינה אלא לריח, כך לא נבראו צדיקים אלא לגאולתן של ישראל. מה שושנה זו עולה על שולחן של מלכים תחילה וסוף, כך ישראל הן הן לעולם הזה הן הן לעולם הבא. מה שושנה זו מתוקנת לשבתות וימים טובים, כך ישראל מתוקנים לגאולת מחר.

*ומתוק האור "הגדה של פסח"*

**פְּשׁוֹשָׁנָה בֵּין הַחֹחִים פֶּן רַעֲיָתִי בֵּין הַבָּנוֹת** (ב, ב)

אומרת כנסת ישראל לאומות העולם, כשרואים ישראל את אחד מאחיהם שנקלע למצב קשה "בין החוחים", ואינו מוצא מפלט, תיכף מיד חשים הם לעזרתו ומקימים אותו משפלותו עד שיהפוך לשושנה.

*ספר "שירת דוד" על הגדה פסח*

**השושנה מגביהה עצמה מן החוחים**

**פְּשׁוֹשָׁנָה בֵּין הַחֹחִים פֶּן רַעֲיָתִי בֵּין הַבָּנוֹת** (ב, ב)

חסינותה של השושנה היא, משום שאף בהיותה מוקפת חוחים וקוצים, הרי היא מתרוממת ומתנשאת מעליהם, וממילא הם אינם יכולים להגיע אליה. כן הוא לגבי כלל ישראל.

*כמוצא שלל רב "שיר השירים"*

**הלכה: ברכות: אורח שאינו מברך**

אמרו רבותינו (ברכות דף לה א), כל הנהנה מן העולם הזה בלא ברכה, כאילו גוזל להקב"ה. ובאור הדברים, שהברכה היא קבלת רשות לאכול את המאכל, כי הכל שייך להקב"ה כמו שנאמר (תהלים כד א): 'לה' הארץ ומלואה', אבל לאחר הברכה יש לנו רשות לאכול, כמו

שנאמר (תהלים קטו טז): "השמים שמים לה', והארץ נתן לבני אדם". נמצא שהאוכל בלא ברכה, הרי הוא כאילו גוזל מהקב"ה את המאכל. אשר על כן, אין לתת מאכל או משקה לאדם שאנו יודעים שאינו מברך קודם אכילתו, מאחר ואנו מכשילים אותו בעוון חמור של אכילה בלא ברכה, שגוזל כביכול את הקב"ה. ואמנם מכיון שעם ישראל ביישנים, יתן לו את המאכל יחד עם כיפה על המגש, ויאמר לו בעדינות ושפה יפה, שיברך על המאכל, ובודאי שלא יסרב, ויברך. אך, אם בכל זאת הוא מסרב לברך, יסביר לו בעדינות ובשפה יפה, שאין אנו רשאים לתת לאדם שאינו מברך, ולא יתן לו. *המלקט*

**פתגם: מי יתן והייתי יכול לאהוב את הצדיק הגדול בישראל, כמו שה' יתברך אוהב את הרשע הגדול שבישראל.**  
*הבעל שם טוב הקדוש*

**חקירה: פחות משווה פרוטה**

יש עליו בעלות ורק אינו חשוב, או שאין עליו בעלות כלל, ואינו כסף (המידות לחקר הלכה ד-ו, ובמבוא ד-א, רוח אליהו ב. וכן חקר בתורת הקניינים ח"א עמודה עו לענין קניין כסף, האם צריך פרוטה כדי שיהיה ממון או מדין שיעוריו.)

*ספר "קובץ יסודות וחקירות"*

**סיפור: לחיי העולם הבא:** רב גדול בישראל היה לו גם תואר דוקטור לרפואה. שאלוהו בני עדתו, באיזה תואר יכבדוהו בתואר רב או בתואר דוקטור. אמר להם: ניחא לי בתואר רב מאשר דוקטור, שכן מציינו בגמרא ב"מ: אבידת אביו ואבידת רבו, אבידת רבו קודמת, שזה מביאו לחיי העולם הזה וזה מביאו לחיי העולם הבא. משמע חשיבות יתירה היא להביא בני אדם לחיי העולם הבא. והנה, רב שמביא לחיי עולם הבא, הרי זה דבר נאה שמוסיף לו כבוד, ואילו רופא שמביא לחיי עולם הבא, אין זה נאה ואינו מוסיף כבוד.

*ספר "חד וחלק" ד'*

**שבת שלום!**

יוצא לאור לרפואה שלימה של דינה בת מרים, רפאל יהודה בן מלכה, אליהו בן מרים, שלמה בן מרים, גילברט יפה בת מרים, דניאל בן רחל. לזיווג טוב לשלמה בן אסתר. לעילוי נשמת של גי'נט מסעודה בת ג'ולי יעל.

